

УДК 377:614.9(09)(477.51)

*Вихор Ірина Сергіївна,
викладач вищої категорії,
ВСП «Козелецький фаховий коледж
ветеринарної медицини
Білоцерківського національного аграрного
університету»*

100 РОКІВ СЛУЖІННЯ ВЕТЕРИНАРНІЙ ОСВІТІ

В жовтні 2025 року ВСП «Козелецький фаховий коледж ветеринарної медицини БНАУ» відсвяткував 100-річчя від дня свого заснування. 100 років клопіткої роботи в організації, розвитку, розбудові навчального закладу та навчально-виховній роботі студентської молоді. За час існування коледж випустив близько 15000 спеціалістів ветеринарної медицини [3].

В 1925 році Ніжинською інспектурою народної освіти в селищі Козелець було організовано однорічну сільськогосподарську професійну школу. В 1925 – 1932 рр. очолив школу С.М. Таран. Навчання розпочалось в корпус №1 – дореволюційній дерев'яній будівлі, де раніше розміщувалась Козелецька земська управа. Під гуртожитки було облаштовано 5 одноповерхових будинків. За школою закріплено 50 га землі, яка використовувалась у навчальних цілях і мала забезпечувати їдальню овочами. Для обробки землі використовували 3 коней і 2 плуги. Школа мала 1 мікроскоп і 50 підручників [2, с. 2].

Заняття розпочинались 1 жовтня. На протязі місяця учні, під керівництвом викладачів, займались суспільно-корисною працею в господарстві навчального закладу. Навчання в перше десятиліття було платним. Звільнялися від сплати за навчання лише соціально незахищені верстви населення.

В 1925 році до профшколи вступило 40 учнів. Потім з Майновської профшколи передали групу в кількості 26 чоловік. Перший випуск відбувся в 1926 році [2, с. 2]. В 1931 році в технікумі було організовано робітфак Київським медичним інститутом, який проводив підготовку до вступу у вищий навчальний заклад.

На території сучасних ветеринарних клінік було розпочато виробництво свинини, яловичини, молока, успішно функціонувала пасіка, парникове господарство, сад. Саме це дало можливість студентам і працівникам технікуму встояти в часи голодомору 1932 – 1933 років. В часи сталінського терору були репресовані та померли в таборах директор Таран С.М., викладач Савченко С.І.

В 1937 – 1941 рр. було побудовано свиноферму і конюшню, придбано 2 трактори і 1 сіялку. В господарстві займались вирощуванням зернових культур та тваринництвом. Прибутковим було парникове господарство та пасіка.

1 вересня 1939 року розпочалась Друга світова війна. 22 червня 1941 року Німеччина напала на СРСР і нашу країну. Багато викладачів, співробітників та учнів стали на захист Батьківщини, серед них Красильщиков К.М., Брожко М.І., Савченко М.С., Бондар Р.Є. і багато інших. 22 серпня 1941 року по навчальному закладу виданий наказ № 63 про знищення архівних документів технікуму. З серпня 1941 року по осінь 1943 року навчальний заклад не працював. У вересні

1943 року після звільнення Чернігівщини від німецько-фашистських загарбників, технікум відновив свою роботу.

В роки окупації в навчальних корпусах та гуртожитках розміщувались німецькі військові. Навчальні кабінети, лабораторії і господарство були розграбовані і знищені. У відновлювальних роботах брали участь викладачі, студенти, робітники технікуму. Молочне стадо створювалось з декількох корів, яких отримали в якості репарацій з Румунії [2, с. 4].

Після війни навчальні заняття розпочались в гуртожитку № 3, відомому в історії, як «Садиба Розумовських». Пізніше був відновлений навчальний корпус № 1 і 2. Опалювання здійснювалось торфом, який добували самостійно у р. Остер. Книг та паперу для ведення конспектів не було. В бібліотеці знаходилося декілька сот книг, які були зібрані у місцевих жителів.

В 1950 – 1956 рр. під керівництвом директора Д. М. Короля були проведені капітальні ремонти навчальних корпусів і гуртожитків. В 1952 році побудовано двоповерховий гуртожиток. В 1955 – 1956 рр. розбудовано навчальне господарство. В 1951 році введена в експлуатацію електростанція технікуму, яка частково надавала електроенергію селищу. Навчальне господарство технікуму в 1955, 1956 роках брало участь у Всесоюзній сільськогосподарській виставці у Москві і нагороджено бронзовими медалями [2, с. 15].

В 1950 – 1955 рр. технікум готував спеціалістів для західних областей України (переважно Рівненська область). З 1960 по 1969 р. – зоотехніків і ветеринарних фельдшерів по заочній системі.

З 1961 – по 1975 рік директором технікуму був І.І. Карташов. Це період потужної розбудови навчального закладу. В 1962 – 1964 рр. була створена ветеринарна клініка. В 1964 році в колишньому фруктовому саду було закладено фундамент нового навчального корпусу. Далі будівництво було призупинено з причини укрупнення технікумів і створення на їх базі міцних навчальних господарств з великими земельними наділами.

В жовтні 1964 року законсервоване будівництво відвідав Міністр сільськогосподарства УРСР М.С. Співак і вже 3 січня 1965 року було розпочато будівельні роботи. Двоповерхова будівля технікуму була побудована за 8 місяців. Художнє оформлення виконали Чернігівські художні майстерні.

У відкритті нового навчального корпусу брав участь випускник технікуму, професор Микола Олександрович Неговський.

В 1966 – 1967 рр. до актові зали було побудовано бібліотеку з читальним залом, спортивний зал та аудиторії. В 1967 році побудовано жіночий гуртожиток, а в 1970 році – чоловічий. В 1971 році завершено будівництво 24-х квартирної житлового будинку для викладачів і співробітників, а в 1971 – 1972 рр. – клубу-їдальні. З 1965 по 1972 рік було побудовано насосну станцію, напірний колектор, станції біологічної очистки води, теплоцентралі, гаражі та інші господарські споруди [2, с. 12]. В 1966 році було розпочато оформлення паркової зони, висаджено розарій.

З 1965 по 1968 рік в технікумі працювала школа бджолярства з терміном навчання один рік і контингентом 60 учнів.

З 1925 року велась підготовка учнів на агрономічній спеціальності, потім на агрономічній і зоотехнічній (1931 – 1941 р.), в 1943 – 1967 рр. зоотехнічній, в 1958 – 1963 рр. – зоотехнічній і зооветеринарній, в 1961 і по сьогодні – ветеринарній.

З 1960 по 1969 р. в технікумі працювало заочне відділення, яке готувало зоотехніків і ветеринарних фельдшерів з числа осіб, які працювали на виробництві [1, с. 1].

З 1984 по 2003 р. директором став Соболь М.О. Підготовка студентів здійснювалась за такими спеціальностями: ветеринарія, зооветеринарія та товарознавство.

З 2003 по 2016 р. керував навчальним закладом Колесниченко Ю.М. В 2006 р. Козелецький технікум ветеринарної медицини стає структурним підрозділом Білоцерківського державного аграрного університету.

З 2016 р. очолює заклад кандидат сільськогосподарських наук, викладач технологічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії – Редька Алла Іванівна. В 2017 р. технікум перейменовано на «Козелецький коледж ветеринарної медицини БНАУ». В 2020 р. – на відокремлений структурний підрозділ «Козелецький фаховий коледж ветеринарної медицини БНАУ».

ВСП «Козелецький фаховий коледж ветеринарної медицини» плідно працює і сьогодні на освітянській ниві, готуючи фахівців ветеринарної медицини та забезпечує господарство нашої країни кваліфікованими спеціалістами.

Список використаних джерел

1. Журба К. Ювілей технікуму. Деснянська правда. 1975. 2 листопада. С. 1.
2. Карташов І.І. 50-річчя Козелецького ветеринарного технікуму і задачі щодо подальшого удосконалення навчально-виховної роботи. Козелець, 1975. 104 с.
3. Урочистості з нагоди 100-річчя від дня заснування Козелецького фахового коледжу ветеринарної медицини БНАУ. Новини нашого коледжу : веб-сайт. URL: <https://new.techvet.com.ua/> (дата звернення: 09.11.2025).